

19 AUG 2020

M.H.R.D. Som-II

:નોંધ:

Sub Code: 4675

1. દરેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
2. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના ૧૪ માર્કસ ના બદલે ૧૮ માર્કસ રહેશે.
3. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના ૧૪ માર્કસ ના બદલે ૧૭ માર્કસ રહેશે.
4. દરેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (કુટુંબ પ્રશ્નો) વિધાર્થીને લખવાના નથી.

Q.1 A	What is Industrial relation? Explain scope and importance of it. OR	14
Q.1 A	1 Write a note on factors affecting to IR. 2 Explain the concept of negotiation and collective settlement.	7
Q.1 B	Answer any four from following: 1 Define the term Industrial relation. 2 What is Collective settlement? 3 Explain "negotiation". 4 Any two factors of IR? 5 Any two scope of IR. 6 Write meaning of discipline management.	4
Q.2 A	Explain in detail technological changes and Industrial relation OR	14
Q.2 A	Short note: 1 Evaluation of IR 2 Characteristics of IR	7
Q.2 B	Answer any four from the following: 1 What is IR? 2 What is HRD? 3 Write any two characteristics of IR? 4 What do you mean by technological changes? 5 what do you mean by constitution in IR? 6 One difference between IR and HRD	4
Q.3 A	What is Trade Union? Explain features of Trade Union. OR	14
Q.3 A	1 Write a note on Functions of Trade Union 2 What is structure of Trade Union in India	7
Q.3 B	Answer any three from the following: 1 Define the term "Trade Union" 2 what is the function of trade union? 3 What do you mean by trade union in India? 4 Any two features of trade union. 5 Any one example of trade union.	3
Q.4 A	What are the essentials for success of trade union? OR	14
Q.4 A	1 Write short note "Problem of Trade Union" 2 Explain the methods of achieving objective of trade union.	7
Q.4 B	Answer any three: 1 What is Trade union? 2 Define the term "Trade union Movement" 3 What is trade union objective? 4 Any two essentials of trade union? 5 Give one example of trade union in India.	3

૧. દટેક પ્રશ્નનો [a] અથવા [a(i)] અને [a(ii)] જ લખવાના રહેશે.
 ૨. પ્રશ્ન : ૧[a] અથવા ૧[a(i)] અને ૧[a(ii)] તથા ૨[a] અથવા ૨[a(i)] અને ૨[a(ii)] ના 14 માર્કસ ના બદલે ૧૮ માર્કસ રહેશે.
 ૩. પ્રશ્ન : ૩[a] અથવા ૩[a(i)] અને ૩[a(ii)] તથા ૪[a] અથવા ૪[a(i)] અને ૪[a(ii)] ના 14 માર્કસ ના બદલે ૧૭ માર્કસ રહેશે.
 ૪. દટેક પ્રશ્નનો પ્રશ્ન નં ૧(b), પ્રશ્ન નં ૨(b), પ્રશ્ન નં ૩(b) તથા પ્રશ્ન નં ૪(b) (ટુકા પ્રશ્નો) વિદ્યાર્થીએ લખવાના નથી.

Q.1 A	ઓદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું? તેનું મહત્વ અને કાર્યક્રમ જણાવો. અથવા	14
Q.1 A	1 ઓદ્યોગિક સંબંધો ને અસર કરના પરિબળો સમજાવો. 2 વાટાધાર્ટ અને સામુહિક સામાધાન નો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.	7
Q.1 B	કોઈપણ ચાર લખો: 1 ઓદ્યોગિક સંબંધો એટલે શું? 2 સામુહિક સમાધાન એટલે શું? 3 વાટાધાર્ટ નો અર્થ આપો. 4 ઓદ્યોગિક સંબંધો ના બે પરિબળો લખો. 5 ઓદ્યોગિક સંબંધો ના કાર્યો લખો. 6 રિસ્લ સંચાલન એટલે શું?	7
Q.2 A	ટેકનોલોજીકલ બદલાવ અને ઓદ્યોગિક સંબંધો વિગતે સમજાવો. અથવા	14
Q.2 A	ટુકા નોંધ લખો : 1 ઓદ્યોગિક સંબંધો નું મૂલ્યાંકન 2 ઓદ્યોગિક સંબંધો ના લક્ષણો	7
Q.2 B	કોઈપણ ચાર ના જવાબ લખો: 1 ઓદ્યોગિક સંબંધો નો અર્થ આપો. 2 HRD એટલે શું? 3 ઓદ્યોગિક સંબંધો ના લક્ષણો જણાવો. 4 ટેકનોલોજીકલ બદલાવ એટલે શું? 5 ઓદ્યોગિક સંબંધો માં બધારણ એટલે શું? 6 ઓદ્યોગિક સંબંધો અને માનવ સંસાધન વિકાસ વચ્ચે નો તફાવત લખો.	4
Q.3 A	ડ્રેડ યુનિયન એટલે શું? તેના લક્ષણો વિગતે જણાવો. અથવા	14
Q.3 A	1 ડ્રેડ યુનિયન ના કાર્યો વિગતે જણાવો. 2 ભારતીય ડ્રેડ યુનિયન નું બધારણ જણાવો.	7
Q.3 B	કોઈપણ ત્રણ ના જવાબ લખો: 1 શબ્દ સમજાવો ”ડ્રેડ યુનિયન” 2 ડ્રેડ યુનિયન ના કાર્યો લખો? 3 ભારતીય ડ્રેડ યુનિયન નો ખ્યાલ સમજાવો. 4 ભારતીય ડ્રેડ યુનિયન ના લક્ષણો જણાવો. 5 ડ્રેડ યુનિયન નું ઉદાહરણ લખો.	3
Q.4 A	ડ્રેડ યુનિયન ની સફળતા ની જરૂરિયાત જણાવો. OR	14
Q.4 A	1 નોંધ તૈયાર કરો: “ડ્રેડ યુનિયન ની સમસ્યાઓ” 2 ડ્રેડ યુનિયન ના હેતુઓ મેળવવાની પદ્ધતિ ઓ વિષે લખો.	7
Q.4 B	કોઈપણ ત્રણ ના જવાબ લખો: 1 ડ્રેડ યુનિયન એટલે શું? 2 સમજાવો “ડ્રેડ યુનિયન ચળવળ” 3 ડ્રેડ યુનિયન ના હેતુઓ જણાવો. 4 ડ્રેડ યુનિયન ની બે જરૂરિયાત જણાવો. 5 ભારતીય ડ્રેડ યુનિયન નું ઉદાહરણ આપો.	3